

Total Pages : 3

B.A./5th Sem (H)/SNSK/22(CBCS)

2022

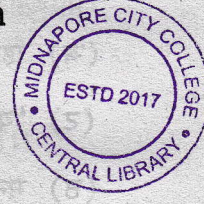
5th Semester Examination

SANSKRIT (Honours)

Paper : C 11-T

[Vedic Literature]

[CBCS]

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं दश प्रश्नाः समाधेयाः 2×10=20.
- (क) अग्निसूक्तस्य कः ऋषिः ? अस्मिन् सूक्ते कति मन्त्राः सन्ति ?
- (ख) को नाम प्रातरनुवाकः ?
- (ग) का नाम पुरोऽनुवाक्या ? का च याज्या ?
- (घ) 'रयिम्' इति पदस्य, 'वीरवत्तमम्' इति पदस्य च अर्थं लिखत ।
- (ङ) 'स्तोमं जुषस्व' इत्यत्र स्तोमपदेन किं बुध्यते ? कामुद्दिश्य एवं प्रार्थना क्रियते ?
- (च) 'पुराणी', 'विश्ववारे' इति पदयोः कः अर्थः ?
- (छ) अक्षसूक्तस्य कः ऋषिः ? अस्मिन् सूक्ते कति छन्दांसि सन्ति ?

P.T.O.

V-5/103 - 2700

(2)

- (ज) कितवस्य श्वश्रुः कथं द्वेषि? कः कितवम् अपरुणद्धि? कः कितवम् अपरुणद्धि? कः कितवम् अपरुणद्धि? कः कितवम् अपरुणद्धि?
- (झ) 'अशैर्मा दीव्यः कृषिभित्कृषस्व' इत्यस्य वेदवाक्यस्य अर्थं लिखत।
- (ञ) हिरण्यगर्भसूक्तस्य का देवता? किं च छन्दः?
- (ट) 'यस्य छायापतं यस्य मृत्युः' इत्यस्य अर्थं लिखत।
- (ठ) मनः कथं ज्योतिषां ज्योतिः उच्यते?
- (ड) मनः कथममृतम् उच्यते?
- (ढ) पृथिवी के धारयन्ति?
- (ण) 'यस्याश्चतस्रः प्रादिशः' इत्यत्र कस्याः स्तुतिः क्रियते? 'प्रादिशः' इति पदेन किं बुध्यते?
2. अधः प्रदत्तेषु यथेच्छं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः : 5×4=20
- (क) अग्निः पूर्वोभिर्ऋषिभिः-
रीड्यो नूतनैरुत।
स देवाँ एह वंक्षति।—इत्यस्य मन्त्रस्य ऋषिच्छन्दोदेवता-
निर्देशपुरः सरं व्याख्यां लिखत।
- (ख) अग्नीषोमप्रणयन 'उप त्वाग्ने' इत्यादिकोऽनुवचनीयस्तृचः—
इत्यस्य विनियोगवाक्यस्य व्याख्यां लिखत।
- (ग) स नः 'पितेव' सूत्रे—
ऽग्नें सूपायनो भवं
सर्वस्वा नः स्वस्तये ॥

(3)

- इत्यस्य मन्त्रस्य पदपाठं कृत्वा यथेच्छं पदद्वयस्य स्वरसाधनं कुरुत।
- (घ) शिवसंकल्पसूक्तानुसारं मनसः स्वरुपं संक्षेपेण व्याख्येयम्।
- (ङ) तपसा चीयते ब्रह्म ततोऽन्मभिजायते।
अन्नात् प्राणो मनः सत्यं लोकाः कर्मसु चामृतम् ॥
—इत्यस्य मन्त्रस्य व्याख्यां लिखत।
- (च) 'अनुदात्तौ सुप्पितौ', 'आज्जसेरसुक' इत्यनयोः सूत्रयोः प्रयोगोदाहरणं प्रदाय सूत्रसंगतिं प्रदर्शय।
3. अधोलिखितेषु यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् : 10×2=20
- (क) मुण्डकोपनिषदि प्रतिपादितं विद्यास्वरूपं समासेन व्याख्याय आत्मविद्यायाः माहात्म्यं विवृणुत।
- (ख) किं नाम दार्शनिकसूक्तम्? हिरण्यगर्भसूक्तस्य दार्शनिकतत्त्वं समासेन वर्णयताम्।
- (ग) अग्निदेवतायाः माहात्म्यम् ऋग्वेदे यथा वर्णितं तथा समासेन प्रतिपाद्यताम्।
- (घ) वैदिकवाङ्मये लेट्-लकारस्य प्रयोगमाश्रित्य वैश्वेन वर्णनं कुरुत।